

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, September' 6dikán, 1822.

Török Birodalom.

Konstanczinápoly Aug. 19d. F. h. 11d. több Tatárok jöttek meg ide azon hírrrel, hogy Mahmud Basa (kétségkívül a' Salonichi) minekutána az Insurgenseken két ütközetben győzedelmeskedett volna, mellyeknek egyike Megaránál esett, keresztül nyomulván az Isthmuson, Korinthust elfoglalta.

Aug. 15d. egyenesen magától Churschid Basától vett a' Porta tudósításokat, mellyek az előbbi hírt megerősítik, 's kitetszik egyszersmind belőlök, hogy minden alkalmatlan utak 's mindenfelől birlelt hatalmas védelem mellett is, Zeituntól Megaráig legkissebb ellentállás nélkül mentek elő a' Török seregek. Zeitun és Korinthus közt 49 helységek fogadták fel az Amnestiát, 's Churschid Basa, kinek minden igyekezete oda látszik intézve lenni, hogy az Insurrectionnak inkább szép móddal 's alkudozásokkal, minsem fegyverrel vesse végét, sehol sem kénytelenítettett erőhöz nyúlni.

A' Seraskier maga oda hagyta erre Megarát 's Livadiába és Theszszaliába tért, az ifjú vitéz Mahmud Basára hagyván Moreában a' további munkálódásoknak folytatását. Megvén Mahmud Basa Korinthust, 6000 főből álló könnyű sereget küldött a' Napoli di Romania térségére, hogy azon erősséget, mellynek sorsa olly sok időig bizonytalan volt, vagy szabadítsa fel vagy foglalja el újra.

Ugyan azon nap, mellyen a' Chur-

schid Basa tudósításai érkeztek, azt a' hírt is vette a' Porta, hogy az egyesült nagy Flotta Petrashoz eljutott, 's Cara Mehmed Basa a' Fő-vezérséget átvette 's a' hajókon volt 8000 embert a' szárazra kiszállította.

A' Morea ellen munkálódó Török seregeket, ide értvén az Albaniai segédnépeket is 50,000 emberre teszik. A' Sulioták ellen viselt hadnak tökéletesen vége.

Bár mi bajos legyen is az itteni Miniszterektől pontos és körülállásos hadi tudósításokat venni, minthogy a' hozzájuk küldött levelek rendszerint igen laconice, tökéletlenül és kevés ismérettel vannak írva, még is minden tartózkodás nélkül megvallják, hogy a' Török hadvezéreknek legjobb szövetséges társok az Insurgens Vezérek' egyenetlensége volt. Minden egyes Insurgens Vezérnek legelső gondja a' maga személyes bátorsága, 's az, hogy a' közönséges hajótörésből mentől több pénzt 's pénztérőt szerezhessen. Colocotri elosontván a' Patrasi táborból, gazdag kasszát vitt magával, 's azzal a' Mainotti bércekre vette magát, hol tulajdon személye iránt igyekszik a' Porta' engesztelését kieszközölni, 's ha okosan lát hozzá, célját el is érheti. Ezt teszik mások is.

Skyrói 's Athénei privat-levelek szerint (melly két helyet egészen oda hagytak az Insurgensek), közelgetvén a' Török sereg, az elébb Korinthusban utóbb Argosban lévő Insurgens-Igazgatóságok eloszlott, fejeket vétetvén elébb azoknak, kik

azzal vádoltattak, hogy Korinthust feladták a' Törököknek.

Konstanczinápolyból Aug. 21dikéről szólló újabb tudósítások is érkeztek Bécsbe, 's a' felyebb közlötteket megerősítik. A' Görög Insurrectio minden vég megvevettetés nélkül semmivé leszen. A' Török seregeknek csupán közelgetések szélyftamtatá a' oroszszúl organizált 's még rosszabb fenytékü Görög seregeket. Az Argosi Senatus' eloszlását olly körülállások követték, mellyekről, még bővebb tudósítás hijjával lévén, máskor fogunk szóllani. Annyi azonban bizonyos, hogy azon Demagogusok, kiknek hazafiúi 's vitézi gondolkozásokat minden Európai Országok visszahangoztatták, a' Nemzet ügyének ezen elválasztó pontjában csak egy személyes áldozatot sem tevének, 's egy vitézi tettet sem próbálnak. A' költsönös bévādításokban 's árúlkodásokban nincs folytatkozás; minden csak maga személyében akar capitulálni. Ha a' szerencsétlen Moreaiaiak' sorsa kedvezőbb fordulást találna kapni, mint különben várhatni, az egyedül a' kiméllés' munkája leszen, mellyet a' Török Igazgatóság 's annak Vezérei ezen tartományokra nézve bizonyosan sinórmértékül vettek.

Ezen újabb tudósításoknál fogva nem ment vissza Churschid Basa Theszszaliába, hanem fő-seregénél Korinthusban maradt. A' Korinthusi várat, mellyet a' Törökök egész esztendeig oltalmaztak, 24 óra alatt feladták az Insurgensek.

Corfuból Aug. 13d. indult tudósítások szerint, a' Sulii erősség' bévétele véget vetett az Epirusi hadnak. A' Görög Albaniaiaknak Fő-vezérek, kit a' Törökök az erősség' ostroma közben elfogtak, Ali Basa unokája, Mutar Basa' harmadik fija, 's még alig van 18 esztendő. A' megvehetetlennek tartott hely' maga feladását

egy Jussuf nevű Görög Kapitány' árúlása segitette.

Omer Basa erősen dolgozik Albaniában a' csendesség' és rend' helyreállításán. A' Corfuban lévő Britanniai Kormányozónak is szorgos ajánlásokat teve az ezen tartomány 's a' hét sziget közt hajdan fennállott kereskedés' megújítása iránt. 'S egyszerűsminde azon Suliotáknak, kik többé nem akarnak Albaniában maradni, menedéket kért azon szigeteken. De ez, valamint általában a' Görög száraz földnek minden részeiből a' Jónia szigetekre, különösen Szanta-Maurába és Zantéba tóduló szökevényeknek bévétele is, veszedelmes dolog. Mert a' pestis annyira elharapódzott Albaniában — 's a' többek között Janina városa egészen kiholt, — hogy ezen tartománnyal rövid időn minden közösülés eltiltatik.

Spanyol Ország.

Aug. 26d. és 27dikéről szólló Párizsi Ujságok, mellyek Bécsbe rendkívülvaló alkalmatossággal jöttek, Madridból Aug. 16d. indult leveleket közlenek, mellyek a' Királynéről szomorú tudósítással telnek-el. Egy ezen levelek közzül (a' Journal des Debatsban) így szóll: „A' Királyné igen rosszszúl van, 's azt beszéllették a' posta indulásakor, hogy az utolsó kenetet kívánta. Minekelötte még illy rosszszúl lett volna a' Királyné, megújítá a' Király' azon kívánságát, melly szerint feleségével a' Sacedoni ferdökbe mehessen. Kívánsága most sem adatott-meg. Magának a' Királynénak megengedettett ugyan a' menetel; de férje nélkül teljességgel nem akart menni.

Az új Ministerium minden Tisztviselőket béidéztetett, 's előttök kinyilatkozatta, hogy a' ki csak lágymelegséget mutat is a' mostani Systema' védelmezésében,

tüstént megfosztatik hivatalától. Szoros rendszabások 's a seregek marsirozása a minden napi beszéd tárgyai. Gárda-hadnagy Goiffieuxt, kiről hébizonyosodott, hogy Júl. 7d. a' Constitutzió ellen harczolt, halálra ítélte a' haditörvényszék. A' több fogoly Gárda-tiszteket is illy sors várja. — Rondában 's a' szomszéd bérceken insurgáltak a' Constitutziós Systema ellen, 's a' csapatnak fejei a' Malagai és Ceutai Püspökök.

A' Journal des Debats következő tudósításokat is közli Aug. 24d.: „Bilbaoból, Pamplonából 's a' tartományoknak több fő városaiból vett leveleink mind azt erősítik, hogy minden tartomány tele van hit-Guerillákkal. De különben csak apró esatázások esnek.“

„A' Pamplonából Aug. 10d. indult levelek azon csata' környülállásait adják-elő, melly Aug. 7d. ugyan ezen város' szomszédságában történt, 's ezen környülállások különböznek az előbbeniektől, 's imigy beszélnek a' dolgot: Kapitány Cholin Aug. 7d. napfelköltével kimarsirozott 120 Nemzeti-militziával Pamplonából 's Schmuggler felé tartott. Eljutván a' Subiessai hágóra, az osztály pyramisba rakta fegyvereit, 's a' szomszéd koresmába ment egy kis frissítőért. Ekkor körül vette a' 120 embert az ismeretes Royalista Vezér Juanito 300 emberével. A' csata több órákig tartott, 's a' Constitutziósokból csupán 5—6 legény menekedett-meg Kapitány Cholinnal. A' többi, 40 foglyot kivévén, kiket a' Royalisták agyon lövöldöztek, mind halva maradt a' csatahelyen.“

„St. Jean-Pied-de-Port tájáról olly hír érkezett, hogy a' Hit-ármada' nagyja még mind Irati körül táborozik, 's számát 6000-re teszik. 5—600 főből álló osztályaik bebecsapnak a' tartomány' belsejébe 's

elviszik a' katona alá való lovakat; a' Roi völgyben a' mint mondják 400 ifjú ember csatolta magát egy illy portyászó osztályhoz, melly őket Iratiba vitte.“

„Espinosa és Quiroga Generálisok kén-telenítették minden seregeikkel Valladolidból Zamora és Toro felé indulni, hol Insurrectio jelei mutogatják magokat, 's a' tüzet Breccia nevű Royalista Vezér élesztgeti, ki erős osztállyal áll Minho előtt.“

„Barcelonából írják Aug. 10d., hogy 6000 Andalusiából jövő seregek szállítatnak hajókra Rosasnál, 's hogy az előbbeni Városban egy erőszakos költsönözés nyittatott hat millió Reálig az Igazgatószék' parancsolatjából. Hanem úgy látszik nem olly könnyen gyűl egybe a' summa, a' mint egy olly Városban reményleni lehetett, mellyben a' Constitutziósok számtalan velektartókat hittek lenni. Jónak látta azért a' tartománybeli Junta, hogy a' lakosokat hazafiságra ébreszse 's rendkívülvaló lágymelegségeket, mellyel ezen veszedelmes időpontban is viseltetnek a' dolgok' folyamatja iránt, kárhoztassa. De mind e' mellett is szűken ütött-ki az ajánlás.“

„Egy Madriti levél Aug. 10d. így szól a' Catalonai dolgokról: „Sok lenne az irnivaló, ha mind rendre venném, mik történnek Cataloniában, elég legyen csupán azt közölnöm, hogy azon mindennapi szerencsék mellett, mellyekkel Ujságaink rakva vannak, napról napra nevedenek a' lázzasztók 's számok már szinte 16,000-re telik, Misas, Mosen-Anton, a' Trappista, 's más kévesebbé nevezetes Vezérek alatt.“

„A' seregek mind egyre gyűlnek, hogy rajtok egy elválasztó ütközetben győzedelmeskedhessenek, de ennek még sok bökkenője van, hatalmas rendszabások kívántatnak hozzá, 's több pénz mint a' mi-

vel ez idő szerint birunk. Különben még is van reménységünk iránta, hogy Mina's Castel - dos - Rios Generálisaink végre hajtják a' nehéz munkát.

B r a s i l i a.

Az Aug. 20diki Londoni levelek Jun. 6dikáig terjedő tudósításokat közlenek Rio de Janeiróból, mellyek a' minapában elterjesztett hírről, hogy t. i. az ott egybegyült Cortesek Brasilia Császár titulust adtak volna a' Korona-Herczegnek, egy szóval sem emlékeznek, hanem a' Régens Herczegnek Jún. 5d. kibocsátott következő Proclamatióját közlik:

„Brasiliaiak, Barátim! Factiók fenyegetik hazánkat, lánczok kovácsoltatnak számára, még pedig, (oh gyalázat!) most, a' szabadságnak epochájában. A' semmi-rekellők 's nyughatatlanság szerzők, gaz eszközöket vettek elő. Olly emberek csúsztaták-bé magokat a' haza szívébe, kik azt, a' szabadság szent ügyének színe alatt minden pillantatban készek valának elérülni. Ismerem ezen nyomorúttakat, kik tartományainkban kóborlanak. Ismeri őket Brasilia is, 's útálatban tartja; 's hogy én rólok említést teszek, nem azért van, mint-ha nyughatatlanítani akarnálak benneteket, hanem egyedül csak azért, hogy vigyázásra intselek. Tanácslom ezen hűség-telen Emissariusoknak, ne üzzék tovább játékaikat 's takarodjanak. Soha sem hagyja-el Brasilia a' becsület' pályáját, mellynek fiai, sérthetetlen hűséget esküvének. Minden Brasiliai, Portugalliai is egyszersmind, 's adná az Isten, hogy mindazok, kik Portugalliaiaknak neveztetnek, Brasiliaiaknak is hivatnák magokat. Az elkezdett nagy munká' végrehajtására erő, állhatatosság 's bátorság kívántatik. Bizzatok mindenkori Oltalmazótokban (ezt a' titulust vette-fel mostanában a' Korona

Herczeg), ki igéretét csalhatatlanúl teljesíti, 's készebb életét feláldozni, mint azt megengedje, hogy Brasilia valaha vagy újra Coloniává legyen, vagy a' szolgaságba visszaessen, vagy pedig hogy ezen Országban öszvedüljön azon liberale systema, mellyet édes hazánkat bélyegező bölcseséggel hoztak-bé az ahozértő férfiak.“

„Éljen a' Constitutziós Király IV János! Éljen a' Brasiliai Fő-Gyűlés! Éljen a' Luso-Brasilia szövetség!“

„a' Régens Herczeg.“

Különben a' Fő Congresszus' Deputatusai (Bahia tartományát kivévén, hol Portugalliai örízet fekszik) mindenfelől megérkeztek Rio de Janeiróba. A' hit' formája szerint, mellyet üléseinknek fényes megnyittatásakor letesznek, arra esküsznek, „hogy a' Római Catholica hitet, a' Brangazai Királyi Ház' dynastiáját, Ő Királyi Herczegségének Brasilia mindenkori Oltalmazójának Régenségét védelmezik, 's Brasilia fő-hatalmát 's épségét fentartják.“ — A' Ministerek 's Státustitoknokok arra esküsznek „hogy Ő Felségét minden alkalmatossággal 's minden tárgyakban, mellyben megkérdeztetnek, igazán, lelkiismeretesen 's szabadon tanácsolják.“

Azon jelentésben, mellyben a' Régens Herczeg az említett Fő-Gyűlésnek egybehívására kéretik a' Prokatori Tanács' számos tagjai által, e' van a' többek közt:

„Brasiliának éppen nincs szándékában kissebbíteni Portugallia' jussait; borzasztja azonban az a' gondolatot, hogy Portugallia meg akarja az övéit támadni. Brasilia ugyan azt a' Királyt kívánja, de a' Lisbonai Congresszus Deputatusait, parancsolóknak teljességgel nem. Brasilia függetlenséget óhajt, de olyan függetlenséget, mellynek Portugalliaival való jólren-

delt egybeköttetése legyen a' fundamento-
ma — olyan függetlenséget, melly két
nagy Familiák' képét ábrázolja, mellyeket
egyenlő törvény kormányoz, egy inte-
reszsze egyesít, 's ugyancsak egy Fő igaz-
gat."

Spanyol Amerika.

A' Perui Royalisták, kiknek számok
2—3000 emberre telik, Pisconál megtá-
madtak 's megverték egy republicai se-
reget; a' Várost elfoglalták, 's benne szá-
mos személyeket megöldösvén, odébb ál-
lottak.

Havannában folyó esztendőre jelent-
meg az első Státus-kalendárium, 's né-
melly tekintetben intereszsans. A' neve-
zetesebb polgári innepnapok benne: Mártz.
7d. (mikor a' Király elhatározá magát,
hogy a' Constitutzióra megesküszik), Mártz.
19d. (mellyen IV Károly a' koronát letet-
te), 's Apr. 18d. (midőn Cuba szigetén a'
Constitutzió kihirdettetett). A' különbféle
polgári 's katonai tiszti-hivatalokat, 's azon
tartományokat, mellyek a' Congreszsus-
ra Deputatusokat küldenek, megnevezvén,
a' hajókra tér, mellyek az idén 2664 sze-
mélyt foglalatoskodtatnak. Erre a' keres-
kedő-házak következnek. Emlittetik, hogy
1816 olta 249,062 szerecsen rabszolgák
hozattak-bé. A' házak száma Havannah-
ban 3678; dohányfábrica van 86; vendég-
fogadó 53, 's a' t. A' jövedelem 1821ben
3,277,639 Pensóra telt. Ugyan azon esz-
tendőben 1363 hajó ment-bé a' Havan-
nahi kikötőbe, ki pedig belőle 1266. Az
elsőbbek közt 388 Spanyol, 847 idegen
's többnyire Anglus.

Franciaország.

A' Király Aug. 21d. az Éjszakaméri-
kából visszatért Korvetnek Hyde de Neu-
ville Úrnak privát-audientziát adott, az-

után a' Miniszteri-tanácsban praesideált,
's utóbb a' külső dolgokra ügyelő Minisz-
terrel dolgozott.

Az Angoulemi Herczegné, ki néhány
nap olta gyengélkedett, jobban van.

Híres Astronomus 's a' Tudományok
Akademiájának állandó Titoknokja Dalam-
bre Úr megholt Parizsban Aug. 19d. éle-
tének 72d. esztendejében.

A' Lyoni Újság azt mondja, hogy a'
tájékban egy 10,000 emberből álló tábor
gyűjtetik egybe.

A' Király Aug. 23d. a' Fináncz 's kül-
ső dolgokra ügyelő Miniszterekkel dolgo-
zott. Más nap estve a' Párizsban lévő Re-
gementek 's a' Nemzeti-gazdák bandái
muzsikáltak a' Tuileriák előtt a' 25d. béál-
ló Lajos innepe tiszteletére. A' Király már
Aug. 24d. sok Párizsi foglyoknak megke-
gyelmezését, vagy büntetések' enyhítését
alaírta.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' legújabb Edinburgi tudósítások
(Londoni Aug. 23d. levekben) Aug. 20di-
káig terjednek 's ő Felségéről a' legörven-
detesebb jelentést tesznek. Aug. 17d. és
20d. nagy Cercle volt a' Holyroodi palo-
tában, az utóbbikor 800 aszszonyok 's
1000 férjfiak mutattattak-be Ő Felségé-
nek. Úgy hiszik hogy Aug. utolsó napjai-
ban indul Londonba vissza Ő Felsége.
Lord Melville és Peel Minisztereknek kik
a' Királyt Skócziába kísérték sok a' dolgok.
Utóbbi két tisztet vitt-el Departementjé-
ből, kik szakadatlanúl munkában vannak,
's maga a' Miniszter, ki Lord Melvillével
együtt a' Waterloo-Hotelben tartja Can-
cellariáját, ritkán megyen-ki estvéli 5 — 6
óra előtt.

Csehország.

Ferencz Károly Cs. K. Fő Her-

ezeg' Prágában mulatásáról így ír az oda-
való Ujság Sept. 1sőjén: „Aug. 27d. dél-
előtt Cs. K. Fő Herczeg Rainer és Frohn
Regementeknek nevelő-házaikat látogató-
meg Ő Cs. K. Fő Herczega, 's a' neven-
dékek' megvizsgáltatásán jelen volt, melly-
nek végeztével Báró Kutschera Gyalog Re-
gementjének Károly-kaszárnyáját, a' pat-
tyantyús fegyveres-házat, a' pattantyús-
kaszárnyát, 's a' mellette lévő mathemati-
cai és rajzoló-iskolát 's a' laboratoriumot
méltóztatott megtekinteni. Délben 12 óra-
kor a' Császár Vasas Regement' 's a' hat-
dik Vadász Batalion' Stabalisai udvaroltak
a' Cs. K. várban. Délután a' hágatót, 's a'
Wischehradi várerősségeket nézvé-
n-meg, estve Theatrumba ment. Más nap az ispo-
tályokat, a' bolondok, és siketnémák inté-
zeteit méltóztatá látogatására Ő Cs. K. Fő
Herczega. Harmad nap reggeli 8 óra-
kor a' Károly-Ferdinánd Universzitasát,
az árvák házat, délután a' Convictust mélt-
toztatá kegyes látogatására, innen a' Gróf
Canali kertjébe, onnan Theatrumba ment,
hol egy Cseh és egy Német víg-játék
adatott.

B e e s.

Ő Cs. K. Fő Herczega Magyar Or-
szág Nádor Ispánja Felséges élete párjá-
val 's Familiájával együtt f. h. 3d. estveli
8 órakor ide szerencsésen megérkezett 's
Schönbrunba szállott.

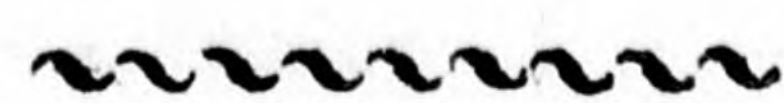
M a g y a r O r s z á g.

Ő Cs. K. Fő Herczega Országunk
Nádor Ispánja, 's Felséges Hitvесе Aug.
28d. a' Nemzeti Muzeum' látogatására
mentek, 's a' Bánya Városi útjokban gyűj-
tött különféle ritkaságokat az Intézet
Gondviselőinek általadták.

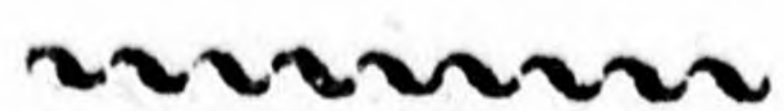
Az Anglus Királyi Herczeg ugycsak
Aug. 28d. Ferdinánd Kir. Fő Herczeg ál-

tal vezetettvén, meglátogatta Pesten az
Invalidusok és Granatérosok Kaszárnyáit,
úgy a' Pattantyúsok 's más katona osztá-
lyok lakásait a' József épületben; délután
pedig Nádor Ispán Ő Cs. K. Fő Herczeg-
ségével megszemlélte a' Nemzeti Muzeum-
nak minden osztályait. Csötörtökön Ő Kir.
Herczégének kedvéért a' Budán és Pes-
ten lévő különféle Katonaságnak minden
osztályai a' Rákos mezején hadi gyakor-
lást tartottak; délután pedig a' Palatinus
Ő Cs. K. Herczega Sz. Margit szigetén
ben szerzett mulatságot. Pénteken reggel
Keresztúrnál egyedül a' Pattantyúsok tar-
tottak nagy gyakorlást és várra czélt
lövéseket az Anglus Kir. Herczeg, Ferdi-
nánd Kir. Fő Herczeg és a' Palatinus Ő Cs.
Kir. Fő Herczega előtt; délután pedig
az úszó intézetbeli katonaság tette gyakor-
lásait.

P o z s o n y Aug. 31d. estveli 6 és 7
óra közt szerencsésen megérkezett ide Püs-
pökiből minden harangok zúgása alatt Pri-
más Ő Herczega, 's tulajdon palotájába
szállott. Ő Herczega itt fog maradni
szinte a' Zsinat' végéig, melly Sept. 8d.
veszi kezdetét az e' végre újra ékesített
Meváltó-templomában a' fő-piaczon.

Nemes Petrózai Trattner János
Tamás Urat, Petrózának Földes Urát, egy
Cs. K. virágzó Typographiának tulajdono-
sát, a' Tudományos Gyűjtemény' nagyér-
demű kiadóját, N. Mélt. Hajnácskői és
Vécsei Báró V e c s e i Miklós Úr Ő Excellen-
tziája, T. N. Szathmár Vármegye Fő Is-
pánja és a' Fő Mélt. Hétszemélyes Táblá-
nak Köz-birája, Aug. 12d. tartott köz-
gyűlésben, ugyan azon T. N. Vármegye
Tábla-Birájának méltóztatott kinevezni.

A' Magyar Országi Termékeknek folyó
árrok János Fővételi Pesti Vásárban 1822.

Gyapjú. 1 mázsa	Conv. Pénz.	
Egynyírésű legfinomabb megnemesített	90—100 ft. 65— 70	
Kétnyírésű finom téli — közészerű	Váltó Czéd. 110—120 90 —100	
Szegedi téli	70 — 80	
Bácskai közönséges téli	60 — 65	
Bánáti Zigara	70 — 80	
Magyar Gyapjú	48 — 55	

Dohány. 1 mázsa	
Döbrei leveles ó, minéműségéhez képest	25 — 40
Szegedi ó	16 — 30
Debreczeni ó	17 — 18
Pécsi ó	6 — 15

Zsiradék. 1 mázsa	
Tehén vaj	80 — 90
Disznó zsír	45
Szalona, hájjal	35 — 36
Olvasztott fadgyú	50
Pálinka. 1 akó	
Slivovicza	15 — 18
— kétszeresepegetett	22 — 27
Gabona-pálinka	13 — 17
Seprő-pálinka	20

Borok. 1 akó	
Budai veres közönséges ó	17 — 25
— — új	12 — 15
— fejer köz. ó	20 — 30
— — új	12 — 16
Mezőföldi	6 — 14

Bőrök. 1 pár	
Ökörbőr, minéműségéhez képest	48 — 60
Tehénbőr	26 — 32
Borjúbőr	3 — 6
Lóbőr	11 — 14
Juhbőr	4 — 5

Különbfélék. 1 mázsa

Hamuzsír	22 — 27
Széksó	26 — 28
Vetett repczeolaj	30 — 33
Vad. term. repcze olaj	28 — 29
Bácskai kender	20 — 21
Apatini kender	23 — 24
1 Köből vagy 3 1/4 akó ó gubacs	9 — 11

Pesten, Aug. 29d. 1822.

A' priv. Kereskedőség által.

Észrevétel és Kérés
Nagy buzgalmu Iróinkhoz.
(Bévégzés).

De legkivált második állításom az, melynek minden könyveink tanuji. Alig iratik egy Elöbeszéd, alig egy Tudományos híradás, előfizetési jelentés, könyv-vizsgálat 's több efféle, melyben panasz-képpen elő ne fordulna, hogy nincs pártfogó, ajándékozó, hogy kevés az Olvasó, Előfizető, áruló, vevő, hogy legjobb könyveink sem kelendők; nem érdemes irni, a' papiros' ára sem jöven be 's a' t. Ez ilyesektől pedig nem üresek legbecsesebb könyveink is: nem a' Nemzeti Muzzeum Aktái, nem a' Tudományos Gyűjtemény is. Ugyhogy, ha idegenek olvasnák és értenék, miképpen panaszkodnak, pironगतódnak, kiáltanak, noszolnak, jövendölnek, és feddődnek Nemzetekre a' Magyar Irók, mint megannyi Jeremiások; csak megerősödnének azon helytelen képzelődésben, melyel Nemzetünk miveletlen volta felől ugyis teledések. — Valjon így kell é bánni a' Magyarokkal örökítig? Vagy — noha igazunk van is — ez é a' helyes mód, szíveket fogdosni, nyelvünket ajánlani, megszerettetni, 's az olvasást meg-

izelitetni? Hisz' ezen szerint nem ugyan azt cselekeszük é inkább amaz ügyetlen Nevelővel, ki lassu elméjü tanítványát mindegyre pirongatja, vádolja, alázza, négy és több szem közit egyeránt; és így ha mi kis böcsületre vágyás vagy önérzés lappangana is még kebelében, elfojtja? Irók! Nemes Lelkűek! Legyünk igazságosok! Szünjünk Nemzetünket világ előtt tovább is lealázni. Legyen elég a' piron-ság. Ne vádoljuk, ki nem bünös. Ne tegyünk vadító szemrehányást annak, ki más alig lehet, kiben az elegendő Nemzetiség Érzés hibáz', másként tenni. Nem a' Magyarban, tudjátok jól, nem a' Magyarban magában fekszik annak bökkenője, hogy Literaturánk oly lassan nyerhet sok hatalmas pártfogókat. Ha a' Magyart okozuk véttünk vele. Mert mit tehet ő róla, hogy Nemzetisége tökéletesen nem fejlődhetett ki soha; 's a' mi kifejlett is, ma csak az alföldi köznép között és Erdélyben keresendő? Mit tehet arról, hogy mostoha környülállásai ilyenné tették, a' minémü? Mit arról, hogy nyelve gyönyörű miveit eleinte sem tudta ugy kapni, mint Német szomszédja Gellért első Irásait, 's hogy most sem kapja mohóbban? Mit arról, hogy a' köznép Himfyt nem danolja uton utfélen ugy, mint Tasszót az Olasz paraszt, és Sekszpirt (Shakespeare-t) az Angoly Mátróz? Mit végre arról, hogy e' széles két Magyar Hazában ugyan két Ujságleveleibe sem tud szolgáltatni elég intereszsans hiradásokat, hibázzván t. i. a' közlélek, mely hajlandó közleni minden Szépet 's Jót Hazafiaival? Mind ezekről ném tehet ő. Gyenge oldala, meztelenje ez a' Magyarnak, melyet titkon saj-

nálni és a' szeretet leplyét reá vetve fe-dezni tartozunk inkább, mint feltakarni. Azon lepely alatt nyujtsuk csak az erősi-töt halgatással csendességben. De nyujt-suk folyvást 's fáradatlan'. Eröltetni e' dol-got ne kívánjuk: Semmi erőltetett se jó. Kiket jeles tehetségeik Irói pályára hív-nak, folytassák tiszteket panasz 's zugoló-dás nélkül, akár mit hoz a' jövendő, foly-tassák azt. Csak szép, jó és való legyen, a' mit irnak. Akkor a' Nemzet minden ösztönözés, ráhajtás és erőszakos unszolás nélkül, önként fogja azt becsülni és meg-szeretni, — ha egyébként vagon benne Tudományokhoz vonszódás. Ennek pedig már eddigelő is adta jelét. De éppen ezért vigyázva vigyázzanak, hogy Nem-zeteket lehetőségig kéméljék: 's fellobbant buzgalmok közepettén meg ne keserítse-nek csak egyet is azok közül, kik velek ez áldott Hazában együtt élnek. Nagy-Ge-resd, Aug. 10d. 1822.

Edvi Illyés Pál.

~~~~~
Azon kérdésre, miként kellessék a' szántóföldekből a' földi-bodzát kiveszteni, ismét közöljük egy igen érdemes Hazafi-nak saját tapasztalásán fundált feleletét: „Mikor a' föld ugarban van, mind az ugarlást mind a' forgatást száraz forró me-legben jó éles vassal kell véghez vinni. Vagy pedig három akár négy esztendeig, a' bodzás szántóföldet igazán megtrágyáz-ván, kukoriczával, krumplival, babbal vagy akármedly ollyas veteménnyel kell beültetni, a' melyet több izben meg kell kapálni; a' kapálást mindenkor száraz me-leg időben és emberül felhányva kell vég-hez vinni. Így a' bodza bizonyosan kivész.“